

Stanowisko

Wielkopolskiego Kongresu Samorządowego

wobec proponowanych zmian ustrojowych w samorządzie lokalnym

Poznań, 3 kwietnia 2017 roku.

Środowisko samorządowe w ostatnich dniach jest świadkiem rozlicznych i daleko idących propozycji partii rządzącej, związanych z podstawami funkcjonowania samorządu lokalnego w Polsce. W naszej opinii wszystkie przedstawiane i wprowadzane już zmiany prerogatyw podmiotów samorządowych, prowadzą do niebezpiecznej i realnej recentralizacji władzy oraz odebrania bezpośredniego wpływu społeczności lokalnych na najważniejsze dla nich sprawy. Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, wielkopolscy samorządowcy wyrażają zdecydowany sprzeciw wobec zamiarów wprowadzenia tego typu rozwiązań, jednocześnie:

1. Stając w obronie dobrego imienia środowiska samorządowego, wzywamy do zaprzestania formułowania i rozpowszechniania treści naruszających godność przedstawicieli tego środowiska, które stanowi istotny element rozwoju naszego kraju. Aktualnie „debatą” nad zmianami ustrojowymi w samorządzie i uzasadnienia jej implementacji, motywowane są przytaczanymi bezpodstawnie powodami rozwoju patologii, kolesiostwa, czy budowy lokalnych klik. Brak jednak dowodów na powszechność tego typu zdarzeń wśród polskich gmin i powiatów, które w celu uniknięcia tego typu zjawisk, są kontrolowane przez Najwyższą Izbę Kontroli, organy skarbowe, regionalne izby obrachunkowe, Centralnie Biuro Antykorupcyjne czy urzędy wojewódzkie. Ponadto kontrolę nad sprawowanym przez włodarza urzędem sprawują mieszkańcy, którzy w wyborach demokratycznych i powszechnych dokonują elekcji i w wypadku jakichkolwiek nieprawidłowości mogą odwołać go z urzędu w drodze referendum.

2. Protestujemy przeciwko podejmowaniu daleko idących zmian w systemie funkcjonowania samorządu lokalnego, bez wyraźnego udziału przedstawicieli tego środowiska w szerokiej debacie i konsultacjach społecznych. Funkcjonując w systemie od wielu lat, przedstawiciele samorządów lokalnych posiadają własne doświadczenia i często krytyczne uwagi, co do przestrzeni legislacyjnej w jakiej się poruszają. Warto wykorzystać ten potencjał i spostrzeżenia, aby naprawić funkcjonalność systemu.

3. Apelujemy do najwyższych decydentów państwowych o powołanie do życia Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Samorządu Terytorialnego, która zajęłaby się przygotowaniem całościowego projektu zmian w prawie samorządowym. Funkcjonujący od ponad ćwierćwiecza samorząd terytorialny i narosłe wokół niego zapisy legislacyjne, wymagają wnikliwej pracy analityczno-koncepcyjnej, przy zachowaniu standardów efektywnej pracy w rozsądnie zaplanowanym czasie.

4. Negatywnie oceniamy postępujące odbieranie lub ograniczenie kompetencji samorządów terytorialnych i przekazywanie ich administracji rządowej, jak i przekazywanie nowych kompetencji bez zapewnienia odpowiednich środków finansowych na ich realizację. Takie działania mają miejsce m.in. w realizacji zadań oświatowych, ochronie zdrowia, ośrodkach doradztwa rolniczego, czy przy kierowaniu inwestycjami sportowymi. Ponadto Rząd RP planuje kolejne działania, które ograniczą wpływ władz lokalnych na zadania wybitnie dotyczące społeczności lokalnych.

Proces budowy silnego samorządu terytorialnego trwa od 1990 roku. Przez te wszystkie lata środowisko samorządowe reprezentowane było przez wszystkie strony partyjnych kręgów. Zachowując dystans wobec partyjnych wpływów i ideologii, stoimy na stanowisku jak największej efektywności realizowanych przez samorząd lokalny zadań. Z przykrością stwierdzamy, że aktualnie proponowane zmiany są niebezpiecznie daleko idące, a ich implementacja uniemożliwi w Wielkopolsce aktywność w samorządzie lokalnym ok. 2/3 osób wybranych w demokratycznych wyborach. Wielkopolanie zawsze wysoce cenili doświadczenie, fachowość i poświęcenie pracy u podstaw, którą w dużej mierze można realizować w samorządzie lokalnym. Automatyczne ograniczenie biernego prawa wyborczego to również marnotrawienie talentów, zapału i poświęcenia, na które Polski, wciąż w stadium rozwoju, w naszej opinii nie stać.